

5. jagu. Õpilaste hindamise korraldus

§ 26. Hindamine

(1) Hindamise eesmärk on:

1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;

2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; 3) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

(3) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta kolm korda õppeaastas eKooli vahendusel. Trimestrihinnete kõrval kajastuvad eKooli ainepäevikutes ka vastava aineõpetaja lisatud hoolsuse ja käitumise hinne, mida klassijuhataja võib arvestada kokkuvõtva hoolsuse ja käitumise hinne panekul.

(4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

(5) Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, sageduse ja aja selgitab aineõpetaja õpilasele iga trimestri alguses ning lisab kirjaliku kokkuvõttena ka eKooli. Õpetaja täidab oma töökavas ning kooli kontrolltööde plaanis trimestri jooksul toimuvad kontrolltööd. Kontrolltöö toimumise ajast teatab aineõpetaja õpilasele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. **Kontrolltöö on trimestri õpitulemuste omandamist kontrolliv kirjalik töö.**

Õppepäevas võib läbi viia ühe kontrolltöö. Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.

(6) Tunnikontroll hõlmab vaid ühe tunniteema materjali ja selle sooritamise aeg ei ületa 25 minutit. Kusjuures trimestri jooksul tehtavate tunnikontrollide arv ei ole piiratud ja neid ei pea eelnevalt õpilastega kokku leppima. Samuti võivad tunnikontrollid toimuda teise aine kontrolltööga samal päeval.

(7) Aineõpetaja teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilasele pandud hinnetest elektroonilise klassipäeviku kaudu.

(8) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades Kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(9) Nõuded õpilase käitumisele ja hoolsusele esitatakse kooli kodukorras.

(10) Iga tööpäeva lõpuks (hiljemalt kell 17.00) kannavad õpetajad e-päevikusse vastava koolipäeva hiline, puudumised, tunnikirjeldused ja kodused ülesanded. Kodutööst teavitab õpetaja õpilasi eelnevalt juba ainetunnis.

§ 27. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase

arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

(3) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ga.

(5) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine. Arenguvestluse tulemused fikseeritakse taasesitataval kujul paberkandjal või eKoolis. Arenguvestlus toimub iga õpilasega vähemalt korra õppeaasta jooksul.

§ 28. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

(1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis. Valikainete hindamisel kasutatakse hinnanguid arvestatud/mittearvestatud.

(2) 1. klassi õpilasi hinnatakse numbriliselt alates II trimestrist, I trimestril kasutatakse sõnalisi hinnanguid, kehalise kasvatus e hindamisel kasutatakse 1. klassis kogu õppeaasta vältel hinnanguid “arvestatud/mittearvestatud.”

(3) Õppeaineid, mida õpetatakse 1 nädalatunniga, hinnatakse kokkuvõtvalt poolaasta- ja aastahindega.

(4) Oskusainete (kunst, muusika, tööõpetus, käsitöö, kodundus, tehnoloogia, kehaline kasvatus) hindamisel I ja II kooliastmes kasutatakse hinnanguid arvestatud/mittearvestatud

(5) Hindamisel viie palli süsteemis:

1) hindeg a „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindeg a „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindeg a „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasise õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasise õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

(6) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

(7) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

(8) Positiivseid hindeid („rahuldav” ja „hea”) ei parandata.

(9) Kui õpilane puudub tunnist, siis märgitakse elektroonilisse klassipäevikusse tema tegemata kontrolltöö (või praktiline töö, kehaline harjutus vms.) märgiga 0. Töö sooritamisel asendatakse 0 hindegaga.

(10) Kui õpilane viibib tunnis, kuid ei esita kontrolltööd (või praktilist tööd või ei soorita hinnatavat kehalist harjutust vms), siis märgitakse elektroonilisse klassipäevikusse tema tegemata töö märgiga 0. Töö sooritamisel asendatakse 0 hindegaga.

(11) Parandatud hindeid tähistatakse elektroonilises klassipäevikus tärniga.

(12) Õpilasel on õigus hinnet „puudulik” või „nõrk” parandada 10 õppepäeva jooksul alates hinde teatavakstegemisest või hiljem aineõpetaja nõusolekul.

(13) Kirjalike kontrolltööde, praktiliste tööde ja tegevuste sooritamine on kõikidele õpilastele kohustuslik. Kui õpilane sooritab töö negatiivse tulemusele, siis on ta kohustatud hinde parandama 10 õppepäeva jooksul või hiljem aineõpetaja nõusolekul. Kui õpilane puudub koolist nimetatud töö toimumise ajal, siis arvestatakse parandustöö sooritamise aega kooli tulemisest päevast.

(14) Õpilase kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse viiepallisüsteemis põhimõttest kus hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%. Eelnev kehtib juhul, kui õpetaja ei ole eelnevalt õpilasi teavitanud mingist muust kasutatavast hindamissüsteemist.

§ 29. Käitumise ja hoolsuse hindamine

(1) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal trimestril. I klassi õpilaste käitumist ja hoolsust hinnatakse alates II trimestrist. Koduõppel olevate õpilaste käitumist ei hinnata.

(2) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(3) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik”, „hea”, „rahuldav” ja „mitterahuldav”.

(4) Käitumishindegaga „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt, kes ei ole põhjuseta puudunud ühestki tunnist.

- (5) Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid ning ei ole põhjuseta puudunud üle 2 tunni.
- (6) Käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid, ei ole põhjuseta puudunud üle 14 tunni, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
- (7) Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata “mitterahuldavaks” ka korduva põhjuseta puudumise korral (15 ja rohkem tundi) või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- (8) Hoolsushindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlük, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- (9) Hoolsushindega “hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- (10) Hoolsushindega “rahuldav” saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- (11) Hoolsushindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.
- (12) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse klassitunnistusele, aastahinded ka õpilasraamatusse.

§ 30. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

- (1) Kokkuvõttev hinne on koolis õppeaine trimestri- ja aastahinne, karjääriõpetuses poolaasta- ja aastahinne.
- (2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt § 15 lõikele 1 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.
- (3) Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul antud trimestri jooksul saadud hinnete (vähemalt 3 hinnet) alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- (4) Kui õpilane on mõjuva põhjuse tõttu puudunud ja seetõttu ei ole saanud trimestrihinne väljapanekuks vajalikul arvul hindeid, siis võib aineõpetaja jätta trimestrihinne välja panemata ja õpilasele antakse võimalus järgneva trimestri jooksul omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (5) Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinne jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hinnele “nõrk”.
- (6) Õpilasele, kelle trimestrihinne on “puudulik” või “nõrk” või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse aine õpetaja ettepanekul selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabirühm, kohustuslik aineõpetaja konsultatsioon jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (7) Õpilasel on võimalik trimestrihinnet “puudulik” või “nõrk” parandada konsultatsioonitundide ajal järgneva trimestri jooksul, vastates järele omandamata õppematerjali. Parandatud jooksvad hinded märgitakse eKooli tärniga, parandatud trimestrihinne märgitakse eKooli murrujoonega puuduliku hinde

järele. Kui õpilane on õppeaasta jooksul puudulikud või nõrgad trimestrihinded parandanud, ei jäeta teda peale viimase trimestri lõppu täiendavale õppetööle.

(8) Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase trimestri lõppu.

(9) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne “puudulik” või “nõrk”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu. Täiendava õppetöö kestuseks on kaks nädalat. Erandjuhul võib täiendava õppetöö läbi viia ka enne järgmise õppeaasta algust.

(10) Õpilasega tehtava täiendava õppetöö teema, sisu ja hinded fikseeritakse eKoolis. Täiendav õppetöö planeeritakse nende trimestrite õppematerjali osas, milles õpilasel on puudulik või nõrk trimestrihinne. Täiendava õppetöö vältel hinnatakse iga trimestri õppematerjali eraldi koondhindega. eKooli kantakse täiendava õppetöö hinne kaldkriipsuga puuduliku trimestrihinde järele. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(11) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(12) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne “puudulik” või “nõrk”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(13) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja 1. juuniks, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(14) 9. klassi õpilasel on õigus õppenõukogu otsusega parandada aastahindeid “puudulik” või “nõrk” III kooliastme (7.-8. klass) nendes õppeainetes, mille aastahinded kantakse põhikooli lõputunnistusele, sooritades antud õppeainetes täiendava õppetöö.

(15) Lõigetes 8 ja 13 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

(16) Kokkuvõttev trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul, antud trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Kokkuvõttev hinne ei tulene automaatselt trimestri jooksul saadud hinnete aritmeetilisest keskmisest. Hinnete kaalukuse määratleb aineõpetaja.

(17) Trimestrite lõpus ja klassi lõpetamisel paber kandjal tunnistust ei väljastata. Hinded ja hinnangud kajastuvad eKoolis. Iga trimestri lõpus antakse õpilase õpitulemuste kohta tagasisidet eKooli e-tunnistuse vormis.

(18) Kaheksandas klassis teeb õpilane läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö temaatika kinnitab kool. Töö teema fikseeritakse septembri lõpuks ja kinnitatakse direktori poolt. Nõuded loovtööle määratletakse Vasalemma Põhikooli loovtööde juhendis ning kirjalike tööde vormistamise juhendis. Kaitstud loovtööle antakse hinnang „arvestatud” ning loovtöö teema lisatakse lõputunnistusele. Juhul, kui õpilane ei ole 8. klassis loovtööd sooritanud, tuleb tal töö sooritada 9. klassis.

§ 31. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines “nõrk” või “puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Õpilane, kes asus eesti õppekeelega koolis õppima viimase kuue õppeaastajooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

(6) Põhikooli lõpetanuks peetakse ekstemi, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses.